

(Πράξεις εγκριθείσες δυνάμει του τίτλου V της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση)

ΚΟΙΝΗ ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
της 25ης Ιουνίου 2002
για την Αγκόλα και για την κατάργηση της κοινής θέσης 2000/391/ΚΕΠΠΑ
 (2002/495/ΚΕΠΠΑ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και ιδίως το άρθρο 15,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Το Συμβούλιο υιοθέτησε την κοινή θέση 2001/391/ΚΕΠΠΑ⁽¹⁾ που καθορίζει τους στόχους και τις προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης έναντι της Αγκόλας.
- (2) Λόγω των σημαντικών πολιτικών μεταβολών που έχουν σημειωθεί στην Αγκόλα από το 2000, ορισμένες διατάξεις της προαναφερόμενης κοινής θέσης είναι πεπαλαιωμένες και απαιτούν ενημέρωση.
- (3) Το Συμβούλιο υιοθέτησε την κοινή θέση 2001/374/ΚΕΠΠΑ, της 14ης Μαΐου 2001, σχετικά με την πρόληψη και την επίλυση των συγκρούσεων στην Αφρική⁽²⁾, και την κοινή θέση 98/350/ΚΕΠΠΑ, της 25ης Μαΐου 1998, σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα, τις δημοκρατικές αρχές, το κράτος δικαίου και τη χρηστή διακυβέρνηση στην Αφρική⁽³⁾.
- (4) Το Συμβούλιο υιοθέτησε τις κοινές θέσεις 97/759/ΚΕΠΠΑ⁽⁴⁾, 98/425/ΚΕΠΠΑ⁽⁵⁾ και 2000/391/ΚΕΠΠΑ που αφορούν την Αγκόλα και παροτρύνουν την «Uniao Nacional para a Independência Total de Angola» (UNITA) να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της στην ειρηνευτική διαδικασία σύμφωνα με τις σχετικές αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών και ιδίως τις αποφάσεις 864 (1993), 1127 (1997), 1130 (1997), 1173 (1998) και 1176 (1998).
- (5) Όπως αναφέρεται στις δηλώσεις της Προεδρίας της 29ης Μαΐου και 28ης Αυγούστου 2001 εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στα συμπεράσματα του Συμβουλίου

Γενικών Υποθέσεων της 11ης και 12ης Ιουνίου 2001, η Ένωση επανέλαβε ότι στηρίζει όλες τις προσπάθειες που καταβάλλονται για την εξεύρεση πολιτικής λύσης, βάσει των ειρηνευτικών συμφωνιών του Bicesse, του πρωτοκόλλου της Λουζάκα και των σχετικών αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών.

Μετά τον θάνατο του Jonas Savimbi, στις 22 Φεβρουαρίου 2002, η Ένωση εξέφρασε, στις δηλώσεις της της 28ης Φεβρουαρίου και της 4ης Απριλίου 2002, καθώς και στα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Βαρκελώνης της 15ης και 16ης Μαρτίου 2002 και σε αυτά του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων της 13ης και 14ης Μαΐου 2002, την ικανοποίησή της για την αναγγελία, στις 13 Μαρτίου, της κατάπαυσης του πυρός εκ μέρους της κυβέρνησης και για την επίσημη υπογραφή, στις 4 Απριλίου, εκ μέρους της κυβέρνησης της Αγκόλας και της UNITA, ενός μνημονίου συνεννόησης προς συμπλήρωση του πρωτοκόλλου της Λουζάκα για την διακοπή των εχθροπραξιών και για άλλα εκκρεμούντα στρατιωτικά θέματα. Στις δηλώσεις αυτές, η Ένωση ανέφερε επίσης ότι είναι αναγκαίο να αντιμετωπιστεί η σοβαρή ανθρωπιστική κατάσταση και εξέφρασε την πρόθεσή της να υποστηρίξει τις προσπάθειες του λαού της Αγκόλας ώστε να επιτευχθεί μία ειρήνη με διάρκεια, καθώς και σταθερότητα και βιώσιμη ανάπτυξη στη χώρα.

- (6) Το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών εξέδωσε την απόφαση 1268 (1999) σχετικά με τη δημιουργία του γραφείου των Ηνωμένων Εθνών στην Αγκόλα (UNOA) και παρέταξε την εντολή του τρεις φορές με επιστολή του Προέδρου του Συμβουλίου Ασφαλείας προς τον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, την τελευταία δε φορά έως τις 15 Ιουλίου 2002.
- (7) Το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών εξέδωσε την απόφαση 1404 (2002), με την οποία παρατείνεται η εντολή του μηχανισμού παρακολούθησης των κυρώσεων κατά της UNITA για επιπλέον έξι μήνες, δηλαδή έως τις 19 Οκτωβρίου 2002, και την απόφαση 1412 (2002) της 16ης Μαΐου 2002 με την οποία, επιβεβαιώνοντας εκ νέου τις αποφάσεις του 696 (1991), 864 (1993) και όλες τις επόμενες αποφάσεις του, ιδίως την απόφαση 1127 (1997), και υπενθυμίζοντας τη δήλωση του Προέδρου του της 28ης Μαρτίου 2002 με την οποία δήλωσε πρόθυμος να εξετάσει ενδεδειγμένες και ειδικές εξαιρέσεις από τα μέτρα και τροποποιήσεις των μέτρων που επιβάλει το σημείο 4 α) της απόφασης 1127 (1997), αποφάσισε ότι τα μέτρα που επιβάλλουν τα σημεία 4 α) και β) της απόφασης αυτής αναστέλλονται επί 90 ημέρες.

⁽¹⁾ ΕΕ L 146 της 21.6.2000, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ L 132 της 15.5.2001, σ. 1.

⁽³⁾ ΕΕ L 158 της 2.6.1998, σ. 1.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 309 της 12.11.1997, σ. 8.

⁽⁵⁾ ΕΕ L 190 της 4.7.1998, σ. 1.

- (8) Στις 22 Νοεμβρίου 1996 το Συμβούλιο εξέδωσε απόφαση σχετικά με τη βοήθεια για την άρση ναρκωπιδίων, στην οποία αναφέρεται ότι, με εξαίρεση τις καταστάσεις ανθρωπιστικών αναγκών, τα χρήματα για παρεμβάσεις άρσης ναρκωπιδίων θα πρέπει να διατίθενται σε δικαιούχους χώρες των οποίων οι αρχές σταματούν την περαιτέρω χρήση ναρκών κατά προσωπικού. Επίσης, στις 28 Νοεμβρίου 1997 εξέδωσε την κοινή δράση 97/817/ΚΕΠΠΑ σχετικά με τις νάρκες ξηράς κατά προσωπικού⁽¹⁾.
- (9) Χρειάζεται η ανάληψη δράσης εκ μέρους της Κοινότητας προκειμένου να εφαρμοσθούν ορισμένα μέτρα,

ΥΠΟΘΕΣΗ ΤΗΝ ΑΚΟΛΟΥΘΗ ΚΟΙΝΗ ΘΕΣΗ:

Άρθρο 1

Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα επιδιώξει τους κατωτέρω στόχους όσον αφορά την Αγκόλα:

- α) θα υποστηρίξει την ειρηνευτική διαδικασία, την εθνική συμφιλίωση και τη δημοκρατία στην Αγκόλα, μέσω της προαγωγής της χρηστής διακυβέρνησης και της ανεκτικότητας μεταξύ όλων των πολιτικών κομμάτων και όλων των τομέων της κοινωνίας των πολιτών·
- β) θα υποστηρίξει την εξεύρεση βιώσιμης πολιτικής λύσης στην Αγκόλα, βάσει του πρωτοκόλλου της Λουζάκα και των σχετικών αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, μέσω πολιτικού διαλόγου στον οποίο θα συμμετάσχουν τα Ηνωμένα Έθνη·
- γ) θα παροτρύνει την κυβέρνηση και την UNITA να εξακολουθήσουν να εφαρμόζουν πλήρως όλες τις διατάξεις του μνημονίου συνεννόησης που υπεγράφη στις 4 Απριλίου 2002 προς συμπλήρωση του πρωτοκόλλου της Λουζάκα, τονίζοντας την σημασία ενός άμεσου και αποτελεσματικού στρατωνισμού, αποστράτευσης και κοινωνικής επανένταξης των στρατιωτικών δυνάμεων της UNITA μέσω επαρκώς χρηματοδοτημένων κοινωνικών προγραμμάτων·
- δ) θα ενθαρρύνει τις προσπάθειες της UNITA να αναδιοργανωθεί ως πολιτικό κόμμα και να καταδείξει την βούλησή της να συμμορφώνεται προς τον νόμο, θα ενθαρρύνει δε την κυβέρνηση να διευκολύνει αυτή τη διαδικασία, πράγμα που ανέλαβε με τη δήλωσή της της 13ης Μαρτίου 2002·
- ε) θα υποστηρίξει την πρόθεση του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών να παρακολουθεί τις κυρώσεις που επιβλήθηκαν στην UNITA σχετικά με την εφαρμογή του μνημονίου συνεννόησης που συμπληρώνει το πρωτόκολλο της Λουζάκα·
- στ) θα ενθαρρύνει την κυβέρνηση της Αγκόλας να πραγματοποιήσει, το ταχύτερο δυνατό, ελεύθερες και αδιάβλητες εκλογές, μόλις το επιτρέψουν οι συνθήκες προκειμένου να τηρούνται πλήρως οι αρχές του κράτους δικαίου και της δικαιοσύνης σε όλη την Αγκόλα, να προσταχθούν και να προαχθούν τα ανθρώπινα δικαιώματα και να ενθαρρυνθεί ο ρόλος της κοινωνίας των πολιτών, συμβάλλοντας έτσι στην εθνική συμφιλίωση και την οικοδόμηση της δημοκρατίας στη χώρα·
- ζ) θα παροτρύνει την κυβέρνηση της Αγκόλας να εντείνει τις προσπάθειές της για την ανακούφιση της εξαιρετικά σοβαρής ανθρωπιστικής κατάστασης, να προαγάγει δράσεις άρσης ναρ-

κοπιδίων, κοινωνικής επανένταξης και επανεγκατάστασης όλων των εκτοπισμένων στο εσωτερικό της χώρας, καθώς και των προσφύγων, στο πλαίσιο της υλοποίησης των στόχων που αναφέρονται στη δήλωση της κυβέρνησης της 13ης Μαρτίου 2002, και να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις που θα επιτρέψουν στη διεθνή κοινότητα να συμβάλει στη συνάρτηση αυτή·

- η) θα συνεχίσει να παροτρύνει την κυβέρνηση να διαχειρίζεται του δημόσιους πόρους με πλήρη διαφάνεια, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στους λογαριασμούς των πετρελαιοειδών, προς όφελος όλων των υπηκόων της Αγκόλας. Θα υποστηρίξει την αναζήτηση χρηστών μακροοικονομικών πολιτικών για την καταπολέμηση της φτώχειας, ώστε να διασφαλιστούν καλύτερες προοπτικές όσον αφορά τη μείωση της φτώχειας και την βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη στη χώρα·
- θ) θα ενθαρρύνει τη συνεργασία και την συνεννόηση μεταξύ των χωρών της περιοχής με στόχο την βελτίωση της περιφερειακής ασφάλειας και την οικονομική ανάπτυξη.

Άρθρο 2

Προς τούτο, η Ευρωπαϊκή Ένωση:

- α) θα διεξάγει τακτικό πολιτικό διάλογο με τις αρχές της Αγκόλας, όπως προβλέπεται στη συμφωνία του Κοτονού·
- β) θα υποστηρίξει, στο πλαίσιο της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας, πρωτοβουλίες που συμβάλλουν στην πολιτική επίλυση της σύγκρουσης στην Αγκόλα, σύμφωνα με τους στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 1 στοιχείο α), και κατόπιν διαβουλεύσεων με το Γενικό Γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, την τρόικα των παρατηρητριών χωρών, τα κράτη μέλη του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και τους περιφερειακούς και τοπικούς αφρικανικούς οργανισμούς·
- γ) θα ενεργήσει σύμφωνα με την απόφαση που ελήφθη από το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών δυνάμει της απόφασης 1412 (2002) σχετικά με την αναστολή της ταξιδιωτικής απαγόρευσης για ανώτερους αξιωματούχους της UNITA επί ενενήντα ημέρες·
- δ) θα εφαρμόσει πλήρως χωρίς καθυστέρηση οποιαδήποτε άρση κυρώσεων κατά της UNITA που θα αποφασίσει το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών μετά από μια θετική εφαρμογή του μνημονίου συνεννόησης·
- ε) θα προσφερθεί να συνδράμει στις προσπάθειες της κυβέρνησης της Αγκόλας υπέρ της ενίσχυσης των δημοκρατικών θεσμών και πρακτικών ώστε να επιτραπεί η διεξαγωγή ελεύθερων και αδιάβλητων βουλευτικών και προεδρικών εκλογών και να γίνονται σεβαστά τα ανθρώπινα δικαιώματα, το κράτος δικαίου και η ανεξάρτητη κοινωνία των πολιτών·
- στ) θα προσφερθεί να συνδράμει τις προσπάθειες της κυβέρνησης υπέρ της μεταρρύθμισης της οικονομίας της Αγκόλας, με τη συνεργασία του ΔΝΤ και σε συντονισμό με τη διεθνή κοινότητα, ώστε να βοηθηθεί η κυβέρνηση στην καταπολέμηση της διαφθοράς και της φτώχειας. Θα ενθαρρύνει την κυβέρνηση της Αγκόλας να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις χρηστής διαχείρισης ώστε να υπογραφεί με το ΔΝΤ, στο εγγύς μέλλον, συμφωνία διευκολύνσεων για τον περιορισμό της φτώχειας και την προώθηση της ανάπτυξης·

(¹) ΕΕ L 338 της 9.12.1997, σ. 1.

ζ) θα επαναλάβει την αλληλεγγύη της στο λαό της Αγκόλας και την δέσμευση που έχει αναλάβει απέναντί του, εξακολουθώντας να συμβάλει στις προσπάθειες ανακούφισης της ανθρωπιστικής κατάστασης και μετριασμού των ταλαιπωριών που υφίσταται ο πληττόμενος από τον πόλεμο πληθυσμός της Αγκόλας, ιδίως δε οι πρόσφυγες και οι εκτοπισμένοι στο εσωτερικό της χώρας, μεταξύ άλλων χαιρετίζοντας την πρόθεση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων να λάβει όλα τα μέτρα για να διατεθούν ταχέως όλοι οι χρηματοδοτικοί πόροι για τη στήριξη της ειρηνευτικής διαδικασίας·

Η Ένωση θα προσφέρει τη βοήθειά της στην κυβέρνηση της Αγκόλας κατά την αντιμετώπιση της ανθρωπιστικής κατάστασης και τις διάφορες φάσεις της ειρηνευτικής διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένου του στρατωνισμού των στρατιωτικών δυνάμεων της UNITA, εκφράζοντας τη στήριξή της στα προγράμματα αποστράτευσης και επανένταξης που απαιτούνται για την πλήρη ανασυγκρότηση της χώρας, παροτρύνοντας ταυτοχρόνως την κυβέρνηση της Αγκόλας να προβεί ταχέως σε ακριβή αξιολόγηση των πλέον πιεστικών αναγκών της·

η) θα προσφερθεί να βοηθήσει την κυβέρνηση της Αγκόλας στην ανοικοδόμηση και ανασυγκρότηση της χώρας, ενθαρρύνοντας την πρόθεσή της να συγκαλέσει διεθνή συνάντηση δωρητών, βάσει κανόνων διαφάνειας και εγκυρότητας, σε δημοκρατικό περιβάλλον, καλώντας την ταυτοχρόνως να διαθέσει τους αναγκαίους πόρους για την εφαρμογή των οικονομικών και κοινωνικών πολιτικών που θα βελτιώσουν τη ζωή των πολιτών της Αγκόλας·

θ) θα είναι έτοιμη να συμμετέχει σε επιχειρήσεις άρσης ναρκοπεδίων, δυνάμει της απόφασης του Συμβουλίου της 22ας Νοεμβρίου 1996, και θα παροτρύνει την κυβέρνηση της Αγκόλας να επικυρώσει την σύμβαση της Οτάβα για την άρση ναρκοπεδίων·

ι) και θα προσφερθεί να συνδράμει το γραφείο των Ηνωμένων Εθνών στην Αγκόλα στην εκτέλεση της εντολής που του δόθηκε από το Συμβούλιο Ασφαλείας.

Άρθρο 3

Το Συμβούλιο σημειώνει ότι η Επιτροπή σκοπεύει να επιδιώξει την επίτευξη των στόχων και προτεραιοτήτων της παρούσας κοινής θέσης, ανάλογα με την περίπτωση, με τα κατάλληλα κοινοτικά μέτρα.

Άρθρο 4

Η παρούσα κοινή θέση θα επανεξετάζεται κάθε δώδεκα μήνες μετά την υιοθέτησή της.

Άρθρο 5

Η κοινή θέση 2000/391/ΚΕΠΠΑ καταργείται.

Άρθρο 6

Η παρούσα κοινή θέση παράγει αποτελέσματα την ημερομηνία της υιοθέτησής της.

Άρθρο 7

Η παρούσα κοινή θέση δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα.

Λουξεμβούργο, 25 Ιουνίου 2002.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

J. MATAS I PALOU